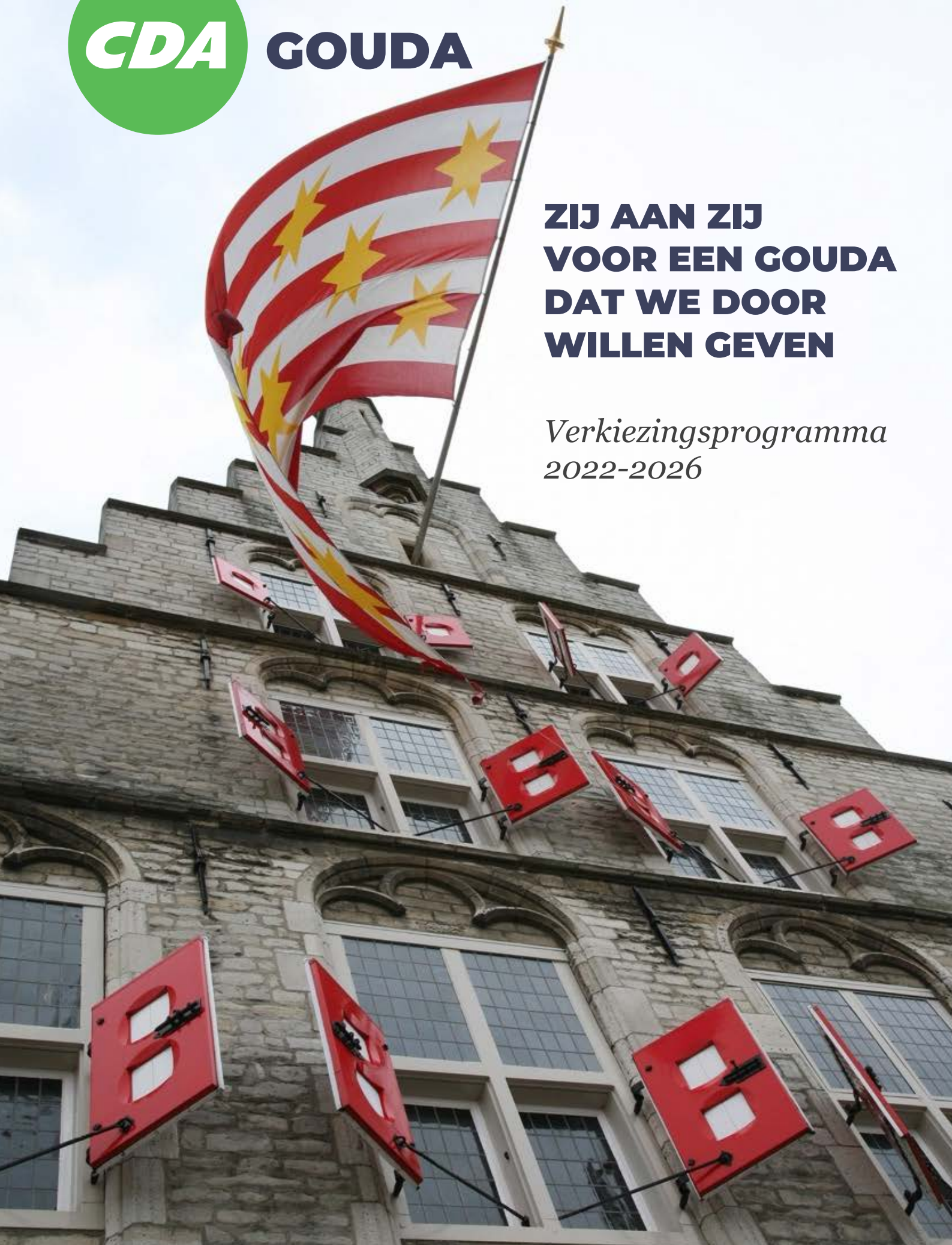

GOUDA

**ZIJ AAN ZIJ
VOOR EEN GOUDA
DAT WE DOOR
WILLEN GEVEN**

*Verkiezingsprogramma
2022-2026*

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. Gespreide verantwoordelijkheid	5
De overheid is er voor de inwoners, niet andersom.....	5
Initiatieven moet je koesteren	6
Iedere buurt een ontmoetingsplek.....	6
Samen sta je sterker.....	7
2. Publieke gerechtigheid.....	9
Iedereen doet mee.....	9
Inclusie.....	9
Armoede en schulden	10
Veiligheid	11
Drugs en verslaving	12
3. Solidariteit.....	15
Een plek om te wonen.....	15
We doen het samen met onze inwoners.....	16
Een schild voor de zwakkeren.....	16
Sport, ontspanning en gezond leven	17
Iedereen krijgt de zorg die hij nodig heeft.....	18
4. Rentmeesterschap.....	21
De rijke erfenis van onze stad.....	21
Het Goudse bedrijfsleven is goud waard.....	22
Oog voor klimaatadaptatie	24
Het huishoudboekje blijft op orde	24
Colofon	26
Beeldverantwoording	26

VOORWOORD

Of je lang of kort in Gouda woont: we zijn trots op onze goede stad Gouda. Gouda, met haar lange historie, het culturele erfgoed, de religieuze spirituele traditie gericht op tolerantie, vrijheid van denken en ruimte voor elk geloof. We koesteren de verschillen tussen ons mensen, en we zien graag dat alle Gouvenaars zij aan zij hun talent inzetten om de stad vooruit te helpen voor iedereen die hier woont.

CDA Gouda doet een appèl op iedereen om Gouda in een betere staat door te geven aan de volgende generaties. CDA Gouda wil dat doen door zorgvuldig beheer en onderhoud van onze publieke omgeving. We willen een bijdrage leveren aan het oplossen van de vraagstukken van vandaag door gerichte oplossingen te zoeken voor de klimaat- en milieuproblematiek, aandacht te hebben voor de grondstoffenschaarste, hernieuwbare energie, het bestrijden en voorkomen van armoede, en door in te zetten op versterking van de veiligheid in Gouda en op bestrijding van criminaliteit en overlast.

Dit doen we vanuit de gedachte dat elke vorm van verspilling moet worden bestreden: niet alleen van grondstoffen en geld, maar ook van ruimte, denkvermogen, creativiteit en arbeidskracht. We gaan uit van de goedheid van mensen; wij zijn geschapen naar Gods beeld. We geloven dat we daarvoor iedereen, elk met zijn eigen talenten, nodig hebben. Onderwijs, sociale samenhang, sport, veiligheid en een degelijk financieel beheer zijn daarbij onze speerpunten.

Het realiseren van deze speerpunten willen we doen vanuit de vier kernwaarden van het CDA: gespreide verantwoordelijkheid, publieke gerechtigheid, solidariteit en rentmeesterschap. CDA Gouda wil werken aan een stad waarin iedereen ertoe doet, door samenwerking te zoeken met iedereen die deze vier waarden wil onderschrijven en een leidende rol te spelen in het Groene Hart. CDA Gouda wil zo een bijdrage leveren aan het realiseren van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen zoals die door de Verenigde Naties zijn opgesteld.

Het verkiezingsprogramma is tot stand gekomen door het houden van een aantal brainstormsessies, waarvoor we zo verschillend mogelijke inwoners van Gouda hebben uitgenodigd; oud en jong, man en vrouw, CDA-leden en niet-CDA'ers, al lang inwoner van Gouda of nog maar net. Wat opviel was er vooral aandacht werd gevraagd voor de sociale samenhang van de stad, zorg voor elkaar, aandacht voor de wijken en het milieu. Dat heeft geleid tot een programma waarin we samen – inwoners onderling, maar ook de burger en de overheid – zij aan zij staan voor een Gouda dat we door willen geven aan de volgende generaties.

Wij staan te popelen om aan de slag te gaan. Kunnen we op 16 maart 2022 op uw stem rekenen?

Michiel Bunnik
Lijsttrekker CDA Gouda
www.cda.nl/gouda

1. GESPREIDE VERANTWOORDELIJKHEID

CDA Gouda staat voor een stad waarin iedereen meedoet: door zoveel mogelijk mensen te betrekken bij wat er in de stad gebeurt en de verantwoordelijkheid daar neer te leggen waar dit het beste kan, komen zoveel mogelijk mensen tot hun recht, kan iedereen zijn of haar talenten inzetten en zich inzetten voor de eigen buurt en stad.

DE OVERHEID IS ER VOOR DE INWONERS, NIET ANDERSOM

Het is voor inwoners in de stad nog niet goed zichtbaar welke afwegingen er worden gemaakt als er een besluit wordt genomen. Inwoners zijn mondiger en maken vaker gebruik van bezwaar- en beroepsmogelijkheden. De inwoner heeft recht op heldere spelregels; hierin ligt een belangrijke taak voor de gemeente om haar communicatie te verbeteren. Als dit tot minder bezwaren leidt, blijft er meer capaciteit van de gemeente beschikbaar om beleid te ontwikkelen en uit te voeren.

CDA Gouda werkt aan een nieuw sociaal contract op basis van openheid, respect, liefde en omzien naar elkaar. Inwonerparticipatie is daar een wezenlijk onderdeel van. Wij zien dit als een instrument om samen met inwoners te verbinden, te informeren, te wegen en in gezamenlijkheid te komen tot het maken van keuzes.

Inwonerparticipatie krijgt dan ook een vaste plek in gemeentelijke besluitvorming. Inwoners denken mee en beslissen mee over veranderingen in hun omgeving. De raad richt een aparte participatiecommissie in die toetst of participatie voldoende is toegepast.

- *We stellen een participatiecommissie in die bestaat uit raadsleden en inwoners. Deze commissie komt tweemaandelijks bij elkaar om participatietrajecten te beoordelen.*
- *Bestaande (projectmatige) initiatieven worden ondersteund en uitgebreid.*
- *We zoeken naar mogelijkheden om samen met partijen in de stad een kinderparlement en jongerenraad te installeren.*
- *We werken toe naar een permanente integratie van inwonerparticipatie in de gemeentelijke processen.*
- *Ieder raadsbesluit moet worden voorzien van een degelijke onderbouwing van nut, noodzaak en probleemoplossend vermogen.*
- *Inwoners hebben het recht de gemeente uit te dagen om publieke taken waar te nemen (right to challenge). We weten hoe weerbarstig deze wens is, maar kiezen er principieel voor inwoners centraal te stellen. De gemeente Gouda is er voor de inwoners, niet andersom.*
- *We zetten in op buurtafspraken en een buurtfonds, waarbij per bestuursperiode op het niveau van buurten en straten met bewoners concrete afspraken worden gemaakt voor ervaren knelpunten en gewenste oplossingen.*

- *CDA Gouda werkt samen met bewoners aan de kwaliteit van de openbare ruimte, waarbij bewoners inspraak krijgen over hoe het openbare gebied in hun omgeving wordt ingericht en onderhouden. Eigenaarschap en voorspelbaarheid vanuit de gemeente zijn voor ons hierbij het uitgangspunt.*
- *We zorgen voor goede communicatie met de bewoners over werkzaamheden aan de openbare ruimte in hun buurt, zodat zij tijdig weten waar zij aan toe zijn.*

INITIATIEVEN MOET JE KOESTEREN

Gouda kent relatief veel inwonerinitiatieven. Deze worden niet altijd ingezet om beleidsdoelen te bereiken. Er is behoefte aan meer ruimte voor initiatieven van inwoners zonder dat dit overlast geeft voor andere inwoners. Het is vaak vooraf onduidelijk of een evenement kan plaatsvinden op de gekozen locatie. Daarom is het van belang dat partijen over en weer weten wat ze van elkaar hebben te verwachten. De gemeente speelt hier een positieve en faciliterende rol in.

- *Er komen mogelijkheden en (pop-up) locaties voor het organiseren van Goudse initiatieven. Wij blijven zoeken naar mogelijkheden om initiatieven vanuit de stad te ondersteunen. Daarom kiezen we voor het aanwijzen en geschikt maken van (pop-up) evenementenlocaties.*
- *De gemeente faciliteert waar nodig overleg met en tussen belanghebbenden en initiatiefnemers over de spelregels en wensen rond initiatieven en stuurt aan op onderling overleg.*
- *Vrijwilligers bij verenigingen en kerken ontvangen een gratis VOG.*

IEDERE BUURT EEN ONTMOETINGSPLEK

Het is belangrijk dat mensen op een natuurlijke manier naar elkaar kunnen omkijken en elkaar kunnen helpen als dat nodig is. Waar mogelijk worden clubhuizen en schoolgebouwen ingezet als buurthuizen en ontmoetingsplekken. Sport en bewegen is goed voor de gezondheid en verbindt mensen met elkaar.

We investeren in een gezamenlijke ontmoetingsplek in elke wijk, zoals speelplekken, buurthuizen, parken of de kinderboerderij die we koesteren. We gaan na waar de buurt behoefte aan heeft en passen voorzieningen zo goed mogelijk aan de wensen per buurt. Hierbij hebben we aandacht voor de verkeersveiligheid en de parkeermogelijkheden. De gemeente Gouda heeft veel vastgoed in bezit. Door het verruimen van de gebruiksmogelijkheden en een centrale planning voor het gemeentelijk vastgoed kunnen de gebouwen voor en door veel meer mensen worden gebruikt.

- *Wijkteams en sociale teams krijgen de gelegenheid om bij problematiek in de wijk op laagdrempelige wijze (professionele) hulp te bieden. In het sociaal domein moet worden gestreefd naar indicatieloze plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.*
- *De gemeente ondersteunt waar nodig, en waar initiatief niet vanzelf van de grond komt, in het faciliteren van ontmoetingsplekken voor inwoners.*
- *Wij willen zo veel mogelijk Gouvenaars stimuleren lid te worden van een sport- of culturele vereniging.*
- *Wij werken aan kindvriendelijke buurten, waarbij iedere buurt voldoende speelplekken heeft die door de gemeente worden onderhouden, en zorgen voor veilige schoolzones en -routes waar kinderen voorrang hebben in het verkeer.*
- *CDA Gouda wil de verkeersveiligheid bevorderen door een actieve en doelgerichte aanpak van verkeersoverlast, met name in en rond woonwijken, zoals te hard en onveilig rijden.*
- *Op te veel plekken in de stad is het voor fietsers niet veilig. Wat het CDA betreft krijgt veiligheid van fietsers in de stad voorrang en wordt Gouda een fietsvriendelijke stad.*
- *De parkeerdruk in delen van de stad is ronduit problematisch; wij jagen automobilisten niet de stad uit, maar zorgen wel voor spreiding van drukte.*

SAMEN STA JE STERKER

De opgaven van vandaag verdienen betere samenwerking in de regio, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, ondernemingsklimaat, energie, duurzaamheid, mobiliteit, zorg en economie.

Gouda neemt haar verantwoordelijkheid als Groene Hart-gemeente en werkt aan betere samenwerking met de omliggende gemeente om, zo nodig, een vuist te maken tegen de grote steden om ons heen. Fuseren met andere gemeenten is geen prioriteit; samenwerken wel. CDA Gouda verbindt overheid, bedrijven, onderwijs en andere maatschappelijke partners aan elkaar om de grootste impact te bereiken. Gouda is van oudsher een bedrijvige, bruisende stad. We koesteren de historische banden met bedrijvigheid en ondernemerschap en erkennen dat ondernemers onmisbaar zijn voor een leefbare stad. Nieuwe bedrijven verdienen een warm welkom en krijgen hulp vanuit het bedrijvenloket.

- *We ontwikkelen een ondernemersmonitor om de tevredenheid en aantrekkelijkheid in Gouda te meten en verbeteren.*
- *Samenwerking in de regio krijgt een hogere prioriteit.*
- *We steken meer middelen in economisch beleid om meer bedrijvigheid en banen naar Gouda te halen en te behouden.*

HUNT HALL DE STAD

2. PUBLIEKE GERECHTIGHEID

CDA Gouda staat voor een dienstbare overheid, die er is voor de inwoner en niet andersom. De overheid heeft als kerntaak te waarborgen dat iedereen in Gouda zich veilig voelt en erop kan vertrouwen dat de gemeente hem of haar verder wil helpen, in plaats van verder in de problemen helpt. Wij zien inwoners niet als klanten of volgers, maar vinden dat de gemeente haar inwoners langs de lat van de menselijke maat dient te behandelen. Wij geloven in een democratische rechtsstaat en werken aan een nieuw sociaal contract, waarin de verhoudingen tussen inwoner en overheid opnieuw worden geijkt. De inwoner krijgt ondersteuning wanneer hij dat nodig heeft en wordt gevraagd zijn steentje bij te dragen zodra hij of zij dat kan.

IEDEREEN DOET MEE

Iedereen moet kunnen meedoen. We zien dat kansen niet voor iedereen beschikbaar zijn door bijvoorbeeld armoede, handicap, ouderdom of psychische oorzaken. CDA Gouda bestrijdt iedere vorm van uitsluiting en zoekt actief met inwoners mee naar werk. Wij willen dat onze inwoners zo goed mogelijk op eigen benen kunnen staan en bieden trainingen aan die daaraan bijdragen. Tegelijkertijd verwachten we ook dat iedereen probeert mee te doen. Wie dit weigert, sporen we aan.

- *De toegang tot hulp en ondersteuning wordt zo laag mogelijk neergelegd en zo dicht mogelijk bij mensen in de wijk georganiseerd. Elke medewerker van de gemeente zien wij als toegangsprofessional.*
- *Wij houden tweemaal per jaar een stadspeiling. Hierin wordt opgenomen in hoeverre mensen met een achterstand in staat zijn om mee te doen in Gouda.*
- *Regel- en controledruk wordt tot een minimum beperkt. Procedures en spelregels zijn voor iedereen transparant.*
- *Wij voeren een herzieningsrecht in, waarbij inwoners een gemeentelijk besluit opnieuw kunnen laten beoordelen, indien juridisch mogelijk.*

INCLUSIE

Tegen discriminatie treden wij hard op, omdat wij het van het grootste belang vinden dat alle Gouwenars zich in onze stad thuis voelen. Van leveranciers aan de gemeente verwachten wij dat zij er geen discriminerende praktijken op nahouden; daarmee maken wij het bestrijden van discriminatie onderdeel van het gemeentelijk inkoopbeleid. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld voor een inclusieve samenleving en geeft aandacht aan de strijd tegen pesten en uitsluiting.

De openbare ruimte dient toegankelijk te zijn voor mensen met een handicap. Het is een taak van de gemeente ervoor te zorgen dat mensen met een beperking regie over hun

eigen leven houden. We willen de inbreng van de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking (GAB) borgen in ruimtelijke initiatieven, aan de hand van checklists en rapportages voorafgaand aan raadsbesluiten. Ook willen we dat er meer aandacht komt voor toegankelijke, direct duidelijke communicatie om uitsluiting en discriminatie op grond van taalvaardigheid tegen te gaan.

- *De gemeente staat geen enkele discriminerende praktijk bij leveranciers en samenwerkingspartners toe.*
- *De openbare ruimte en openbare gebouwen moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. In de stad en in winkelcentra wordt aangegeven waar openbare toiletten zich bevinden.*
- *We zorgen dat Gouda de meest toegankelijke stad van Nederland wordt door gebouwen, (toegangs)wegen en voorzieningen voor iedereen toegankelijk te maken.*
- *De gemeente garandeert in beleid en communicatie draagvlak van GAB, cliënten- en adviesraden en het Gouds Taalhuis.*
- *Wij vinden het belangrijk dat er op scholen en verenigingen ook aandacht voor is dat iedereen meedoet, discriminatie wordt tegengegaan en niemand wordt buitengesloten.*
- *We onderzoeken de mogelijkheid om het eeuwige grafrecht te realiseren voor wie dat vanuit zijn of haar levensovertuiging wenst.*
- *Doelstelling van al het beleid inzake inclusie is dat iedereen in Gouda voldoende regie over zijn eigen leven kan nemen. Waar daarbij gemeentelijke ondersteuning nodig is, wordt daarin voorzien.*

ARMOEDE EN SCHULDEN

Iedereen verdient een menswaardig bestaan. Daarom zijn het bestrijden van armoede en het bieden van bestaanszekerheid topprioriteit. Armoede en schulden zetten een rem op het leven van mensen. Door mensen beter te begeleiden bij het afbetalen van hun schulden en bij het omgaan met geld, met minder bureaucratische rompslomp, kan de gemeente een positieve rol spelen. De gemeente mag mensen niet dieper in de problemen brengen, dus de gemeentelijke hulpverlening moet helder en toegankelijk zijn en mensen ontzorgen. Te vaak worden kosten neergelegd bij mensen die al niet in staat zijn om deze te betalen. Armoede is ook in onze Goudse samenleving aanwezig en het is zaak om schuldhelpverlening sneller in te zetten. Schulden mogen niet oplopen door toedoen van onze gemeentelijke organisatie.

- *De gemeente maakt duidelijker welke kwijtscheldings- en steunregelingen beschikbaar zijn.*
- *De gemeente start geen invorderingsprocedures tegen mensen met problematische schulden.*
- *Schuldhelpverlening wordt minder bureaucratisch en meer mensgericht.*
- *De gemeente ondersteunt initiatieven die armoede, eenzaamheid en depressie helpen bestrijden beter en bevordert en stimuleert samenwerking tussen vrijwilligers en initiatieven vanuit het Goudse die armoede en schulden helpen te bestrijden.*

VEILIGHEID

Wij willen dat niemand kiest voor een criminele carrière. Dat krijg je niet binnen vier jaar voor elkaar, maar we kunnen wel een positieve trend inzetten. Om deze in te zetten willen wij dat iedere jongere die dat wil op een sport kan. Wij maken afspraken met het Goudse bedrijfsleven om voor iedere jongere een (bij)baan te regelen. Daarnaast dienen er voor jongeren voldoende betaalbare plekken te zijn om te wonen en om veilig te kunnen recreëren. Dat zijn volgens ons de randvoorwaarden: een woning, een baan en een fijne omgeving.

Politie en veiligheid zijn noodzakelijk voor de handhaving van de veiligheid in Gouda. Wij zijn ervan overtuigd dat de juiste mix tussen repressie en preventie noodzakelijk is om de positieve trend naar een veiliger Gouda vol te houden. Goudse handhaving moet bijdragen aan het veiligheidsgevoel. Daarom vinden we het belangrijk dat handhavers worden ingezet om de veiligheid daadwerkelijk te vergroten en criminaliteit te bestrijden.

Iedereen moet veilig over straat kunnen. Op uitgaansavonden worden meisjes en vrouwen soms lastiggevallen op straat. Ook LHBTIQ+'ers krijgen in Gouda nog altijd te maken met intimidatie. Hier wordt vaak geen aangifte van gedaan.

- *Handhaving wordt ingezet om veiligheid te vergroten, ondermijning en criminaliteit te bestrijden, maar ook om asociaal gedrag, zoals de vele scooters op fietspaden en het dumpen van afval, te bestrijden.*
- *Op korte termijn moet de politie beschikking krijgen over die middelen die zij nodig achten om de orde te bewaken. Slimme camera's moeten ervoor zorgen dat de veiligheid op straat wordt vergroot.*
- *De wijkagent is de spin in het web als het gaat om een wijkgerichte aanpak. Wij willen dat de wijkagent een loketfunctie krijgt bij de buurthuizen of winkelcentra waar inwoners terecht kunnen voor vragen. Wijkagenten moeten zichtbaarder zijn in de wijken.*
- *De beste preventie tegen jeugdcriminaliteit op de lange termijn is een woning, werk en een sociaal leven voor alle jongeren.*
- *We doen wat nodig is om het aantal inbraken nog verder omlaag te brengen en blijven inzetten op gerichte aanpak van veelplegers (de TopX-aanpak).*
- *Op uitgaansavonden wordt beter gehandhaafd op veiligheid op straat.*

- *Wij werken eraan de aangiftebereidheid van intimidatie bij de politie te vergroten.*
- *We willen ondermijnende criminaliteit harder aanpakken, inclusief de aanpak van organisaties en bedrijven die criminele activiteiten faciliteren.*

DRUGS EN VERSLAVING

Drugs veroorzaken de samenleving veel schade, zoals verslaving, mentale problemen en financiële problemen. Bovendien wordt door drugs te gebruiken niet alleen de Nederlandse onderwereld gespekt, ook drugsoorlogen in Amerika en terrorisme krijgen hierdoor financiële middelen. Het is daarom zaak om het gebruiken van drugs zo veel mogelijk te ontmoedigen, en dat begint bij jongeren af aan. Waar we kunnen treden we repressief op; waar dat verder kan dient preventie te worden toegepast. Daarvoor hebben we maatschappelijke partners zoals scholen en sportverenigingen ook nodig. Wie wil stoppen met drugsgebruik, kan aanspraak maken op adequate begeleiding.

- *De gemeente zet zich in om drugsgebruik te ontmoedigen.*
- *Het aantal coffeeshops wordt niet uitgebreid. We streven naar sluiting van alle coffeeshops. Daarnaast zetten we in op strikte handhaving en toezicht.*
- *Iedereen die van zijn verslaving af wil komen verdient daarbij ondersteuning.*
- *Samen met scholen en maatschappelijke organisaties werken wij eraan drugsgebruik onder jongeren te voorkomen.*

3. SOLIDARITEIT

CDA Gouda voelt zich verantwoordelijk voor het welzijn van alle Gouvenaars. Het maakt niet uit wat je doet, waar je vandaan komt of wat je gelooft. Iedereen moet mee kunnen doen. We houden rekening met elkaar en laten niemand achter. Solidariteit komt met het vertrouwen dat mensen met verschillende achtergronden, waarden en interesses in elkaar hebben en in hoeverre zij deze verschillen weten te benutten ten positieve van onze maatschappij. Een maatschappij die open is en waar mensen elkaar helpen en stimuleren om te groeien tot de beste versie van zichzelf, zodat zij kunnen bijdragen aan de uitdagingen die onze stad kent. Met het versterken van de onderlinge banden tussen Gouvenaars, het aanmoedigen van verbinding en samenkomst willen we de sociale cohesie in de stad versterken. Praten doen we niet óver, maar mét onze inwoners.

EEN PLEK OM TE WONEN

We willen leven in een maatschappij waarin mensen omzien naar elkaar. Houd je een oogje in het zeil of ben je in staat om voor een ander te zorgen, dan dien je te beschikken over faciliteiten om dit goed te kunnen doen. Een netwerk van mantelzorgers moet ervoor zorgen dat onderlinge hulp snel geboden kan worden. Een digitale verbinding- en planningstool kan hier behulpzaam zijn.

We willen dat mensen naar elkaar omzien en willen iedere vorm van niet-gekozen eenzaamheid bestrijden. Zo wil CDA Gouda samenlevingsvormen bevorderen – zoals Knarrenhofjes of woongroepen – waar ruimte en faciliteiten gedeeld worden, maar dan wel met behoud van ieders persoonlijke levenssfeer.

De woningnood onder jongeren, starters en doorstarters is groot. Er zijn nog niet genoeg betaalbare woningen. Iedere jongere verdient een veilige plek om te wonen. Leegstaande kantoorpanden kunnen voor tijdelijke huisvesting worden getransformeerd. Gouvenaars krijgen voorrang bij tijdelijke huisvesting.

- *Er komt meer aandacht voor huisvesting en alternatieve vormen van huisvesting, zoals wooncomplexen voor meerdere generaties, woongroepen en knarrenhofjes.*
- *Het ombouwen van verouderde kantoorcomplexen tot jongeren- en studentenhuisvesting krijgt prioriteit in ruimtelijke procedures.*
- *We bouwen voor alle Gouvenaars en voor iedere portemonnee.*
- *We stimuleren actief doorstroming in de woningmarkt en gaan mee in experimenten die dit mogelijk maken.*
- *Wij geven voorrang aan Gouvenaars bij de toekenning van woonruimten.*
- *Wij leggen het speculeren met woningen aan banden en nemen maatregelen tegen platformverhuur zoals AirBnB.*

WE DOEN HET SAMEN MET ONZE INWONERS

Samen met onze inwoners maken wij werkbaar wat nu niet werkt. De kracht van een samenleving zit ook in het zien van het perspectief van een ander. Iedereen, ongeacht levensovertuiging, is welkom om met ons mee te gaan en mee te denken. Inwoners die werken aan onze beleidsdoelstellingen kunnen hiervoor een bijdrage krijgen. Het CDA Gouda ziet participatie als een van de sleutels tot sociale cohesie.

- *Extra aandacht is er op het inzetten en betrekken van buurten en wijken, het benutten van denkkraft en arbeidsvermogen van gepensioneerden en anderen die nu buiten het reguliere arbeidsproces staan.*
- *We realiseren een kennisnetwerk van bewoners en bedrijven, waarbij we gebruikmaken van de diversiteit die onze stad rijk is.*

EEN SCHILD VOOR DE ZWAKKEREN

Solidariteit komt tot uiting in de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie. Het CDA Gouda ziet dat onze maatschappij steeds meer is ingericht op mensen die voor zichzelf kunnen zorgen. Zij maken door de aanwezige kennis en het netwerk dat zij hebben ook meer kans op een goed bestaan. Deze zelfredzaamheid juichen wij toe, maar helaas zien we dat niet iedereen kan meedoen en dat voorzieningen niet voor iedereen toegankelijk zijn. Het CDA Gouda wil niemand achterlaten en ervoor zorgen dat iedere Gouwenaar toegang heeft tot werk, een betaalbare woning en een goed netwerk. We zorgen ervoor dat de gemeentelijke voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn. Daarnaast werken we samen met de regio aan de regionale werkgelegenheid en stimuleren we (onderwijs)programma's om kennis en het netwerk van mensen te vergroten.

Helaas zijn er Gouwenars waarbij de weg naar een fijn bestaan om welke reden dan ook is afgesneden en zij zien vaak door de bomen het bos niet meer. Een gemeente dient haar inwoners behulpzaam te zijn hen te helpen weer werk en een inkomen te krijgen. Solidariteit vraagt ook dat wij samen met de ondernemersverenigingen kijken hoe we mensen snel van passend werk kunnen voorzien. Van een gemeente mag worden verwacht dat zij meegaat in experimenten die mensen omscholen. Ook het onderwijs dient hier zijn steentje bij te dragen.

De gemeentelijke organisatie heeft als doel mensen zo goed mogelijk te begeleiden naar faciliteiten die voor hen zijn ingesteld en waar zij aanspraak op kunnen maken. Het CDA Gouda wil dat regels voor iedereen duidelijk en uitvoerbaar zijn. Bovenal moet bij iedere besluitvorming de menselijke maat voorop staan als de omstandigheden en de redelijkheid dit vragen. Solidariteit dient dan ook in iedere regel tot uiting te komen. Gemeentelijk beleid mag niet het individu in een meer onvoordelige situatie brengen. We zullen dan aan de handrem moeten trekken en vanuit medemenselijkheid moeten doen wat rechtvaardig is.

Daarnaast verwachten we ook van mensen dat ze zich inspannen om mee te doen. Dat geldt ook voor nieuwkomers. Wij helpen hen en wij verwachten dat zij de taal leren en integreren in de Goudse samenleving, bijvoorbeeld door mee te doen in (sport)verenigingen. Gastvrij Gouda is het uitgangspunt, binnen de kaders van draagvlak en draagkracht van de Goudse samenleving.

- *Wij werken eraan dat daklozen in Gouda niet meer op straat hoeven te slapen.*
- *Het versterken van de mentale en psychische gezondheid van jongeren is topprioriteit.*
- *Ondernemers gaan samen met de gemeente en het beroepsonderwijs actief mensen matchen op vacatures.*
- *Initiatieven en experimenten die sociale cohesie bevorderen dienen door de gemeente te worden gesubsidieerd.*
- *Wij introduceren een Goudse Maatschappelijke Dienstplicht voor jongeren vanaf 16.*

SPORT, ONTSPANNING EN GEZOND LEVEN

Iedereen verdient een plek om te wonen, te werken en zich te ontwikkelen. Ook vrije tijd is belangrijk. Of deze nu in dienst wordt gesteld van vrijwilligerswerk bij een sport- of buurtvereniging, of dat deze gebruikt wordt voor sport, ontspanning, een culturele bezigheid of persoonlijke ontwikkeling. Iedereen die zich in zijn vrije tijd zich wil inzetten voor sociale gebeurtenissen en samenkomsten wordt actief ondersteund door de gemeente.

Iedere jongere inwoner van Gouda mag lid zijn van een sportvereniging. Wanneer een jong iemand zijn lidmaatschap niet kan betalen, zorgt de gemeente voor een subsidie.

Een gezonde leefomgeving beschouwen wij als gemeenschappelijk goed. Gezonde voeding maakt hier deel van uit, ongezonde voeding niet. De gemeente zorgt actief dat ouders en kinderen zoveel mogelijk gestimuleerd worden om gezond te leven. In het sociaal domein leggen we nadrukkelijk een verbinding met sport als preventie. Vanuit solidariteit dient iedere Gouwenaar toegang te hebben tot sport en cultuur en zijn de tarieven voor iedereen betaalbaar. Gouwenars krijgen korting bij culturele activiteiten.

- *Iedere jongere heeft toegang tot sport en bewegen. Waar nodig subsidieert de gemeente verenigingen en moedigt zij hen aan om jongeren aan hen te binden.*
- *In plaats van een Rotterdampas komt er een Goudapas, speciaal gericht op een Gouds aanbod aan activiteiten en kortingen voor Gouwenars met een smalle beurs.*
- *Onderhoud van sportvoorzieningen wordt op peil gebracht en gehouden en sportverenigingen steunen wij.*

IEDEREEN KRIJGT DE ZORG DIE HIJ NODIG HEEFT

Geef jongeren een baan en een plek om te wonen. Dit zorgt voor meer veiligheid en voorkomt dat onze jeugd zich inlaat met criminele activiteiten. Zo willen we ook dat migranten kunnen meedoen in de maatschappij door vroegtijdig te participeren in de Goudse samenleving. Jongeren die niet naar school gaan of niet kunnen werken, komen in aanmerking voor een Goudse maatschappelijke stage. Deze stage is erop gericht om zoveel als mogelijk kennis en vaardigheden op te doen zodat zij sneller een baan zullen vinden. We zetten in op programma's die de mentale en psychische gezondheid van jongeren versterken.

We bouwen voor meerdere generaties en voor alle inkomens. Goede huisvesting is ook betaalbaar voor de kleine beurs. CDA Gouda zet zich in voor innovatieve woonvormen. Voor de hoge inkomensgroepen geldt dat zij moeten kunnen doorstromen naar een andere woning wanneer zij dit wensen. Dit aanbod is in Gouda nog onvoldoende aanwezig. Doorstroming is wenselijk en de gemeente kan hier in sturen door het instrument van ruimtelijke ordening actief in te zetten. CDA Gouda wil voor iedere wijk een woon-zorgvisie. Wonen met zorg krijgt voorrang in vergunningverlening. De gemeentelijke gebouwen, evenals alle nieuwe bouwprojecten, moeten toegankelijk zijn voor mindervaliden en mensen met een beperking. We hebben een prachtige binnenstad met goede winkelveorzieningen. We willen dat iedereen onze binnenstad kan bezoeken. Zo zijn er rolstoeltoegankelijke toiletten nodig.

Voor mensen met een arbeidsbeperking moet de zorg ondersteunend zijn aan de participatie (school of werk). Dat betekent dat de gemeente niet moet kijken naar de kosten, maar meer naar wat het oplevert als mensen dankzij de ondersteuning kunnen werken of een opleiding kunnen volgen. Kosten gaan vaak voor de baten uit.

- *Van het geld dat besteed wordt aan zorg, dient zo veel mogelijk daadwerkelijk aan zorg te worden besteed in plaats van aan overhead en dure zorgondernemers.*
- *Wie zorg nodig heeft dient adequate zorg te krijgen.*
- *Wij bestrijden eenzaamheid en zoeken naar manieren om jongeren en vrijwilligers vaker op bezoek te laten gaan in onze verzorgingshuizen.*
- *De gemeente waardeert mantelzorgers en respijtzoekers en helpt hen door voldoende middelen vrij te maken om te investeren in het actief faciliteren van deze vormen van zorg.*
- *Inzet op een stevige aanpak voor schuldhulpverlening en experimenten waarbij schulden worden overgenomen.*
- *Waar dat opportuun is dient te worden ingezet op preventie, zodat gezondheidsschade in de toekomst wordt vermeden.*

ANNO

VIRTUS PER ARVMNAS

1560

4. RENTMEESTERSCHAP

Rentmeesterschap gaat over klimaat – maar ook over meer. Ons uitgangspunt is dat goed rentmeesterschap het bestrijden is van elke vorm van verspilling, materieel en immaterieel. Er moet een einde komen aan de uitputting van de aarde. We bezitten haar niet, maar hebben haar slechts in beheer met de opdracht de aarde beter door te geven aan volgende generaties. Dat doen we vanuit een actieve en ambitieuze houding. Duurzaamheid en circulaire economie vallen daaronder, maar het gaat verder dan dat. CDA Gouda onderkent en erkent de grote vraagstukken van vandaag, zoals het klimaat- en milieuvraagstuk, de zorgen om de biodiversiteit, de grondstoffenschaarste, de noodzaak om te komen tot een energietransitie, armoede en het werken aan vrede en veiligheid, ook lokaal. CDA Gouda staat open voor vernieuwing, ook als dat forse veranderingen met zich meebrengt, en gaat daar actief naar op zoek.

DE RIJKE ERFENIS VAN ONZE STAD

Gouda heeft een rijke erfenis te beheren. Materieel in de vorm van indrukwekkende monumenten in de oude binnenstad, ruim opgezette omliggende woonwijken, maar ook de verbeterde financiële positie van de gemeente. De materiële erfenis brengt ook problemen met zich mee, zoals de hoge onderhoudskosten, de zakkende bodem, een kostbaar en kwetsbaar rioolstelsel en weinig ruimte voor stedelijke uitbreiding.

De immateriële erfenis is minstens zo rijk. Een geschiedenis van meer dan 750 jaar die tot de verbeelding spreekt, met tal van historische figuren, die tot ver over de grens bekend zijn en bewonderd worden. De traditie van tolerantie en verdraagzaamheid, ruimte voor ieders eigen geloofsovertuiging heeft ertoe geleid dat Gouda een breed scala aan religieuze instellingen en maatschappelijke organisaties binnen haar grenzen heeft, elk met hun eigen waarden en eigenaardigheden. Ook dit deel van onze erfenis brengt zorgen met zich mee. Het is niet eenvoudig aan alle onderdelen de nodige aandacht te geven en tot de verbeelding te laten spreken. Zeker ook voor komende generaties en (nieuwe)inwoners met andere culturele achtergrond. Het vraagt ook om maatregelen om de saamhorigheid te behouden en discriminatie te bestrijden

Onze erfenis omvat ook een unieke verzameling van typisch Goudse producten: kaas, kaarsen, keramiek, siroopwafels. Het heeft Gouda een wereldwijde naamsbekendheid gegeven, met unieke kansen voor Gouda te positioneren en toerisme te bevorderen. Te veel toerisme kan echter ook een last worden. De druk is al aanzienlijk en de vorm van toerisme nogal eenzijdig. Wij zetten daarom niet in op méér toeristen – niet op een stijging in kwantitatieve zin – maar op kwalitatief toerisme. De mensen die hier komen, moeten onder de indruk geraken van de stad.

Wij willen Gouda positioneren als Gouda Denkstad door het ondersteunen van initiatieven en organisaties die gericht zijn op het behouden en benutten van ons historisch, religieus

en cultureel erfgoed. De zakkende bodem-problematiek staat centraal. Gouda wordt het kenniscentrum en een voorbeeld voor de aanpak daarvan.

- *Gouda is meer dan kaas alleen. Stadsmarketing krijgt een nieuwe impuls, gericht op een bredere opzet rondom het historisch, religieus en cultureel erfgoed van Gouda.*
- *Toerisme blijft voor Gouda een speerpunt, maar er komen maatregelen om dat in goede banen te leiden, excessen tijdig te onderkennen en te bestrijden, met aandacht voor een onevenredige belasting van het milieu.*
- *Het Oude Stadhuis krijgt weer een beeldbepalende rol in de stad. Het stadhuis moet open zijn voor iedereen.*
- *Initiatieven tot het heropenen van de gedempte stadgrachten worden positief benaderd, waarbij het oog steeds gericht is op de financierbaarheid ervan.*
- *Gouda beschikt over een uniek Librije (Stadsboekery). Onderzocht gaat worden hoe daar meer bekendheid aan gegeven kan worden en hoe die Librije toegankelijk gemaakt kan worden voor een breder publiek.*
- *De gemeente schrijft een wedstrijd uit om tot innovatieve oplossingen te komen voor ons rioolvoorzieningen en afvalverwerking, met als ultiem doel dat het geen kostenpost maar inkomstenbronnen worden en dat Gouda als voorbeeld voor anderen gaat dienen.*

HET GOUDSE BEDRIJFSLEVEN IS GOUD WAARD

Gouda beschikt over een uiterst aantrekkelijke ligging met uitstekende verbindingen met Utrecht, Rotterdam en Den Haag, zowel op de weg als met het openbaar vervoer. De bereikbaarheid maakt van Gouda een aantrekkelijke vestigingsplek, maar vraagt ook voortdurende aandacht, in combinatie met de verkeersafwikkeling binnen de stad. Ook de verbindingen met Schiphol en Rotterdam Airport vragen om aandacht, net als initiatieven van de Rotterdamse Haven om de havenafwikkelingen meer naar het binnenland te verleggen. De logistieke afwikkeling van de goederenstromen is grotendeels aan Gouda voorbijgegaan. Dat heeft ertoe geleid dat er nog nauwelijks grote distributiecentra in Gouda zijn. Het verlies van werkgelegenheid daardoor moet worden gecompenseerd en voorkomen moet worden dat grootschalige kantoorvoorzieningen niet dezelfde weg gaan.

Gouda heeft betrekkelijk veel IT-bedrijven. De groei daarvan vraagt aandacht en dient aangesloten te zijn op het opleidingsaanbod in de stad. Een aantrekkelijk woonklimaat en goede scholen kunnen bijdragen aan het vestigingsklimaat van Gouda. Dat gaat verder dan alleen de binnenstad; het gaat ook om voorzieningen voor het midden- en kleinbedrijf dat zich niet direct richt op de consument. In de binnenstad kunnen verschuivingen in het koopgedrag een bedreiging vormen voor Gouda als aantrekkelijke winkelstad en het zijn van een centrumgemeente in het Groene Hart. Dat vraagt aandacht om verschraving van het winkelaanbod tegen te gaan.

Gouda blijft investeren in een goede bereikbaarheid van de stad en goede en veilige verkeersafwikkeling binnen de stad. Daarbij wordt nadrukkelijk aandacht gegeven aan het voorkomen van overlast als geluidshinder en negatieve milieueffecten als fijnstof.

Gouda vergroot haar aantrekkelijkheid als woonstad door een evenwichtig woonbeleid, passende woningen voor alle inkomensgroepen, met een nadruk op nieuwe woningzoekenden en voor voldoende en aantrekkelijke voorzieningen van sport en cultuur. Gouda kan een rol spelen bij het aanbieden van woonruimte aan jongeren en daarmee ook de samenstelling van de bewoners van de stad te beïnvloeden. Initiatieven gericht op woonvoorzieningen gericht op het samen laten wonen van jongeren en senioren verdienen alle steun.

Commerciële aanbieders, waaronder de horeca, krijgen de ruimte. De gemeente brengt ondernemers bij elkaar en neemt haar rol als het gaat om het vinden van oplossingen voor vragen waar ondernemers mee zitten.

- *De samenhang tussen het opleidingsaanbod en werkgelegenheid in Gouda wordt bevorderd.*
- *Gouda lobbyt voor vermindering van overlast door vliegtuigen. Geluidsoverlast van de A12 wordt aangepakt door samen op te trekken in de regio.*
- *Te vaak zijn er problemen in de stad met afval of hondenpoep. Afval trekt afval aan en overlast door hondenpoep blijft een grote bron van irritatie. Wij willen inwoners van Gouda belonen die zorgen voor een nette, vriendelijke stad.*
- *In de komende collegeperiode wordt een grote evaluatie gehouden van het huidige afvalverzamelingsstelsel. Als de resultaten hiervan onbevredigend zijn, wordt onderzoek gestart naar nascheiding.*
- *Er komt gerichte aandacht voor studentenhuisvesting, plus voor voorzieningen, waar juist die doelgroep om vraagt, zoals sportfaciliteiten en uitgaansgelegenheden.*
- *Gouda is een centrumgemeente voor de regio, daarom moet geïnvesteerd worden in toegankelijke en betaalbare OV-verbindingen met onze buurten en de omliggende kernen.*
- *Omwille van de leefbaarheid willen wij doorgaand autoverkeer zo veel mogelijk via randwegen van Gouda geleiden. De wegen in wijken zijn primair bedoeld voor inwoners en bezoekers. Wij onderzoeken welke specifieke maatregelen we kunnen treffen om de doorstroom en veiligheid voor voetgangers en fietsers te vergroten.*
- *Het aantal laadpalen wordt vergroot en het deeltijdrijden wordt zoveel mogelijk gefaciliteerd.*
- *Wij respecteren de zondagsrust en beschermen de kleine middenstanders, daarom zijn wij tegen het verruimen van de koopzondagen.*

OOG VOOR KLIMAATADAPTATIE

De klimaatverandering gaat ook aan Gouda niet voorbij, net als de daarmee samenhangende vraagstukken: de noodzaak om te werken aan biodiversiteit, zorg voor voldoende en schoon water voor sanitaire voorzieningen zoals ons rioleringsstelsel, aandacht voor veilige en verantwoorde voedselvoorziening en productiemethoden en aandacht voor het leven op land en in het water. Het bestrijden van iedere vorm van verspillingen is ons kernthema. Niet alleen van grondstoffen en geld, maar ook van ruimte, denkvermogen, creativiteit en arbeidskracht.

Gouda gaat school maken door alles en iedereen in te zetten wat er voorhanden is. Niet alleen om snel en effectief tot oplossingen te komen, maar ook om draagvlak te creëren voor de te nemen maatregelen, de sociale cohesie te versterken en tegelijkertijd vereenzaming en buitensluiten te bestrijden.

- *Gouda heeft de ambitie om in 2040 CO₂-neutraal te zijn, met name door het inzetten op zonne-energie en het toepassen van waterstof en groen gas. We gaan daarvoor ook samenwerkingsverbanden aan met kenniscentra en researchorganisaties van buiten de stad.*
- *We strijden voor het behoud van het cultuurhistorische landschap van het Groene Hart.*
- *We zorgen voor een Groenbank om duurzame investeringen in de stad te doen die toezien op klimaatadaptatieve maatregelen, energiebesparende maatregelen en CO₂-neutraliteit (te beginnen bij het gemeentelijke wagenpark en instrumentarium, denk aan bladblazers enz.).*
- *Bij bouw aanvragen dient de gemeente ook duurzaamheidsgevolgen mee te nemen. De bouw aanvraag van de een mag niet ten koste gaan van de duurzaamheidsinvestering van een ander.*
- *Wij ondersteunen inwonerinitiatieven ter bevordering van openbaar groen, duurzame energie en circulaire economie ten volle en moedigen spelers in de stad aan zich te verenigen om deze doelen samen op te pakken.*

HET HUISHOUDBOEKJE BLIJFT OP ORDE

Er komt een speciale commissie in de gemeenteraad die samen met inwoners gaat toezien op de uitvoering van de genoemde acties en bewaking van de in te zetten financiële middelen. De uiteindelijke kosten mogen niet leiden tot excessieve stijging van de gemeentelijke lasten. Er komt een tweemaaljaarlijks verslag dat met de stad wordt gedeeld en waarbij expliciet aandacht wordt gegeven aan mogelijke verbeteringen.

Er is in de afgelopen periode veel aandacht geweest voor het verder op orde krijgen van het gemeentelijk huishoudboekje. De coronacrisis heeft ook hier veel van de veerkracht gevraagd. De weliswaar nog bescheiden reserves hebben ons daarbij geholpen. Een extra argument voor CDA Gouda om de rekening niet naar de toekomst door te schuiven. Een

uitzondering kan gemaakt worden voor het doen van investeringen die ook in de toekomst rendementen laten zien. Het investeren in duurzaamheid is daar een voorbeeld van.

Het CDA Gouda wil dat de financiële positie van de gemeente verder wordt versterkt, met een degelijk weerstandsvermogen en een schuldenpositie die een afspiegeling is van gedane investeringen die borg staan voor rendement. Een strakke begrotingsdiscipline staat centraal. We stellen budgetplafonds in, om stijging van de lasten tegen te gaan en we sturen op het zoeken van oplossingen binnen de (domein)begroting.

- *De gemeente zorgt voor een goed investeringsbeleid. Investeren in duurzaamheid gaat samen met het vergroten van de inkomsten voor Gouwenars en mag zeker de draagkracht van de Gouwenars niet te boven gaan.*
- *Er komt een revolverend fonds dat initiatieven, gericht op het bestrijden van verspillingen, een vliegende start geeft. Met revolverend wordt bedoeld dat het uitgeleende geld weer terugkomt zodat het opnieuw beschikbaar komt voor nieuwe leningen.*
- *We bekijken alle woonlasten in hun samenhang en streven ernaar deze te laten dalen.*
- *Tegenvallers worden binnen de eigen deelbegroting gecompenseerd; overschotten worden toegevoegd aan de algemene reserves.*

COLOFON

Dit verkiezingsprogramma is opgesteld door de verkiezingsprogrammacommissie van CDA Gouda, bestaande uit Niels Honkoop, Teun Hardjono, Sandra de Vreede en Michiel Bunnik. Op 26 oktober 2021 is het verkiezingsprogramma vastgesteld door de ledenvergadering.

BEELDVERANTWOORDING

De afbeelding op de voorzijde is gemaakt door Bert Knot (<https://flic.kr/p/dPHqvZ>) onder de Creative Commons-licentie CC BY-SA 2.0.

De afbeelding bij hoofdstuk 1 is gemaakt door Txllxt Txllxt (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gouda_-_Markt_-_View_NW.jpg) onder de Creative Commons-licentie CC BY-SA 4.0.

De afbeeldingen bij hoofdstuk 2 en 3 zijn gemaakt door Ruben Holthuijsen (<https://flic.kr/p/TSe2Ku> en <https://flic.kr/p/27HxZfm>) onder de Creative Commons-licentie CC BY-SA 2.0.

De afbeelding bij hoofdstuk 4 is gemaakt door Taco Witte (<https://flic.kr/p/eausc4>) onder de Creative Commons-licentie CC BY-SA 2.0.

